

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 64 (2928) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 20

A Kárpátok medencéjében mindig a magyar volt a vezető nép és annak kell maradnia az új Európában is

Kállay miniszterelnök bemutatkozó beszédének vitája a képviselőházban

A Ház pénteki ülésén az egyes pártok szónokai szólaltak hozzá a miniszterelnöknek a csütörtöki ülésen elmondott beszédéhez.

Radócsy László igazságügyi miniszter heterjesztette az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjpénztár fedezeti alapjának növeléséről szóló javaslatát, majd Tildy Zoltán független kisgazdapárti képviselő beszélt. Hangoztatta, hogy a honvédelmi kérdésekben a pártok mindig egyet értenek és minden magyar kész minden áldozatra, lemondásra a hadseregért. A honvédség és a hadsereg mellett más kérdéseknek háttérbe kell szorulni. Azután a miniszterelnök beszédének másik két fontos részéről, a nemzetiségi kérdésről és a közellátásról beszélt.

Mátéffy Viktor (kereszténypárti) beszéde elején az Erdélyi Párt nemes példáját említette meg. Hangoztatta, hogy mindent megteszünk a magyar becületért kinn és itthon. A nemzetiségi kérdést Szent István szellemében kezeli. Kérte a közellátás terén a lakosság érdekeinek megfelelő eljárást.

A magyarorosz nép számarányának megfelelően, hűséggel vállalja az áldozatot

Bródy András (kárpátaljai) hangoztatta, hogy a miniszterelnök beszéde a más ajkú népek között is ugyanolyan kedvező visszhangra talált, mint a magyarság körében. Így például a magyarorosz nép, a gens fidelissima lelkében is. Ez a nép a multban is összekapcsolta sorsát a magyarsággal, mert élete célját a magyar nép életcéljában tudta legjobban beleilleszteni. A miniszterelnök szavait pártja és az egész magyarorosz nép nevében örömmel és lelkesedéssel veszi tudomásul. Ez a program, az itt élő más ajkú népek programja is kell, hogy legyen. Ezt a magyarorosz nép is teljes egészében magáévá teszi, annál inkább, mert az itt élő többi nép jövőjét ugyanúgy látja, mint maga a miniszterelnök. Már 1939-ben mondott beszédében is rámutatott arra, hogy a magyarorosz nép által lakott terület földrajzilag az Alföldhöz tartozik. A magyar és a magyarorosz nép öncélúsága megegyezik. Már akkor hangoztatta, hogy a magyar élet célja nem lehet más, mint az, hogy a magyar nemzet fejlődjék, erősödjék és örökké éljen. A Kárpátok medencéjében a vezető nép mindig a magyarság volt és annak kell maradnia az új Európában

is. Ezen a területen más népek is laknak, így a magyarságnak vállalnia kell köztük a vezetést. A magyarorosz nép a magyarsággal együtt harcol a közös jövőért és számarányának megfelelően hűséggel vállalja az áldozatot. Védelmet kér és részt a javak elosztásában. Örömmel veszi tudomásul, hogy újra időszerű lett a vízi erő kihasználása.

Kérte végül a képviselő, hogy ne

hagyják figyelmen kívül ebben az ügyben a kárpátaljaiak érdekeit. A zsidó birtokokból a Kárpátalján a ruszinság magyar érzelmű tagjainak is részt kér. Mindannyiunk jövője attól függ, hogy megfogadjuk, amit a miniszterelnök mondott, vagyis össze kell tartanunk a háborúban. A magyarorosz nép képviselte nevében kijelenti, hogy hisz a kormány tervének megvalósításában és szívvel-leléssel támogatja.

Vihar Rassay és Peyer felszólalása során. A miniszterelnök válaszol

Ezután Rassay Károly szólalt fel. Hangoztatta, hogy miután a miniszterelnök kijelentette, hogy változatlan kabinettel és teljesen változatlan programmal jön, természetes, hogy az ellenzéki magatartása is változatlan. Aztán részletesen foglalkozott a háborúban való részvételünk, valamint a belső front biztosításának kérdésével. Beszéde közben a szélsőjobboldali képviselők állandóan közbeszóltak, úgy-

hogy az elnök többet rendreutasított. Ugyancsak viharos jelenetek közben mondotta el beszédét Peyer Károly, a Szociáldemokrata Párt szónoka is. A szélsőjobboldali képviselők részéről olyan viharos ellenmondások és közbeszólások hangzottak el, hogy az elnök kénytelen volt viharcsengővel helyreállítani a csendet. Azután Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett szólásra. Kijelentette,

Észak-Burma ellen megindult a japán támadás

Az angolok megkezdték a visszavonulást. — Port Moresby felé is megkezdődött a japán csapatok előnyomulása

Sanghaiból jelentik: Délburma teljes meghódítása után a japán csapatok csütörtökön megkezdték a nagy támadást Északburma ellen. A támadás több óráig nagyon heves tűzérségi tüzrelvővel kezdődött. Azután a japán gépesített csapatok és a gyalogság is megkezdte a támadást és a britek első védelmi vonala már az első rohamot sem állotta és este megkezdték a visszavonulást. A japán csapatok támadásának egyik célja az, hogy a brit csapatok visszavonulási útját Prome felé elvágják. Egy másik japán

oszlop a Burma középső részén levő gazdag olajmezők felé tör. A burmai viszonyok ismerői szerint a japánok most megindult offenzívája döntő lesz Burma sorsára és megnyitja az utat az India elleni támadásra.

Londonból jelentik (NST.): Az angol hadügyminisztérium közlése szerint az angolok Burmában feladták Tarawadi városát. 80 kilométernyire északnyugati irányban Rangoontól a Prome felé vezető úton.

Uj-Guinea felől erős japán csapatok nyomulnak előre Port Moresby felé

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit híriroda jelenti, a japán csapatok megkezdték az előnyomulást Port Moresby felé. A Moresbyből érkezett legutolsó

jelentések szerint fegyveres összeütközés még nem volt.

Lisszabomból jelentik (NST.) Az amerikai rádió camberrai jelentése szerint erős japán csapatok nyomulnak előre az

új guineai Salamaua felől Port Moresby irányában. A japánok Port Moresby ki köztjét akarják felhasználni elsősorban arra, hogy Port Darwin ellen támadást intézzenek. Port Moresbyben nagyszámú szövetséges csapatot vontak össze.

Rommel vezérezredes Berlinben járt

Baselből jelentik (Bud. Tud.): A svájci sajtó nagy figyelmet szentel a harc-tereken tavasszal várható fejleményeknek. A jelekből arra következtetnek, hogy újabb lendülettel indul meg a harc a keleti és az északafrikai részeken egyaránt. A Basler Nachrichten berlini jelentése rámutat arra, hogy több ismert német hadvezér már a harctérre utazott. Egyébként az elkövetkezendő fejleményekkel függ össze, hogy Rommel vezérezredes néhány napig Németországban tartózkodott s Berlinben is többször látta.

Stockholmból jelentik (MTI.): A Ste

fani iroda jelenti: Morrison, angol belügyminiszter esütörtökön az alsóházban szigorúan figyelmeztette a Daily Mirror című lapot a betiltással fenyegette meg.

Észak- és Közép-Amerika erős nyomást gyakorol Mexikóra

Rómából jelenti (NST.): A közép-amerikai államok Washingtonnal együtt egyre fokozódó nyomást gyakorolnak Mexikóra. A római sajtó buenosairesi jelentése szerint a washingtoni kormány felszólította Mexikót, hogy váltsa be a rio de janeiroi értekezleten tett ígéreteit. Ugyanakkor a középamerikai kormányok is felszólították a mexikói kormányt, hogy hagyjon fel habozásával, üzenjen hadat a tengelyhatalmak orszá-

ha továbbra is folytatja a kormány tagjairól és az angol hadseregről írott azokat kedvezőtlen színben feltüntető cikkei közzését.

gainak. Mexikó azonban tisztán akarja látni előbb, hogy milyen intézkedéseket tesz védelmére az Egyesült Államok és milyen haszna lesz abból, ha teljesíti a követeléseket.

Az Esti Ujság írja: Washingtonban hivatalosan közölték, hogy az atlanti-océáni part közelében megtorpedózták az Egyesült Államok szolgálatában álló 5000 tonnás Trepua szerb tehergőzöt. A legénység 4 tagja a tengerbe veszett.

amit most veszett el.

Hadady Imre dr. polgármester az élesdi erdő ügyében Budapestre utazott. A földművelésügyi minisztert kérésre fel, hogy előtte a város jogi érveivel alátámasztott kérelmét adja elő.

Minden remény meg van arra, írja a nagyszalontai Az Ujság, hogy a város kérelme meghallgatásra talál, mert a perindítás körül oly homályos részleteket fedezett fel Mérész dr., a város jogügyi képviselője, hogy azoknak a

Nagyvárad

thi. város ut. utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

miniszter előtt való feltárása kétségkívül a város javára fogja eldönteni az ügyet.

Papen Berlinbe utazott

Törökország londoni követe jelentésére Ankarába érkezett

Ankarai jelentés szerint Papen német nagykövet pénteken Istanbulba utazott és onnan nyomban folytatja útját Berlin felé. A nagykövet elleni merénylet ügyének tárgyalását március utolsó napjaiban megkezdik.

Ankarából jelenti: (B. T.) Törökország londoni követe jelentésére ideérkezett.

Ankarából jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint már esütörtökön hivatalosan közölték, az ankarai brit nagykövet meglátogatta a török külügyminisztert és kijelentette, lehetséges, hogy Milast valóban eltávoztatott angol repülőgépek bombázták. Mint ezzel kapcsolatban mondják, mielőtt a török vizsgálat eredményét nyilván-

nosságra hozták — amely már semmi kétséget nem hagy az iránt, hogy a bombázás felelőssége az angol légierő terhelé — török részéről rendkívül komoly lépést tesznek a brit nagykövetségén. Elsősorban arra hivatkoznak, hogy az angol repülőgépek tevékenységük során nem most sértettek meg először török felségterületet, nem szölv a feketetengeri Szovjet hajóhadnak a török hajók elleni támadásáról.

Az Ankarában megjelenő félhivatalos Ulus című lapban Atay képviselő azt írja, hogy Törökország, mint acélország áll a viharos tenger közepén, jól felszerelt hadsereggel és szilárd akaratú, elszántan néz elébe a további fejleményeknek.

A liberális korszakban

A zsidóság gazdasági térfoglalása hatszor nagyobb volt Magyarországon, mint bármely nyugateurópai államban

Varga miniszter beszéde a Baross Szövetség közgyűlésén

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Baross Szövetség esütörtökön este rendezte közgyűlésének záró ünnepségét a pesti Vigadóban. Illoszky János elnök beszéde után Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter mondott beszédet, amelyben méltatta a Baross Szövetség tevékenységét, majd rámutatott arra, hogy a liberális korszakban a zsidóság gazdasági térfoglalása Magyarországon mintegy hatszorta nagyobb volt, mint bármelyik nyugateurópai államban. Az utolsó négy évben eljutottunk oda, hogy hivatalos kormányzati programmá válhatott az egész gazdasági élet keresztény szellemben való átépítése. A második zsidótörvény gyakorlati téren a legtöbb helyen majdnem teljesen kizárja annak lehetőségét, hogy a zsidók új iparjogositványokat kaphassanak. A kormányzat állandóan gondoskodik a keresztény kereskedők és iparosok tökeszükségletének szükségletéről, a hitelkeretek támogatásáról és újabb hitelek teremtéséről. Gondoskodni kíván arról, hogy széles látókörű keresztény magyar iparos és kereskedelmi

réteget neveljenek fel. Ugyanakkor meg kell akadályozni, hogy a kereskedelmi jó összeköttetésekkel rendelkező nyugdíjas tisztviselők, vagy azok feleségei, vagy más olyanok lépjenek el, akiket a kereskedelmi vállalkozásra nem a komoly hivatás tudata visz, hanem a gyors meggazdagodás hamis képzelete. Az új gazdasági rendben mind a szövetkezeteknek, mind a szabadkereskedetnek meg kell találnia a maga helyét. Azoktól a kijelölt kereskedőktől, akik nem megfelelőek, a kijelölést visszavonják és ezzel lehetővé válik, hogy egy-két éven belül csak teljesen rátermett, megfelelő kijelölt kereskedők fognak működni. Az új magyar kereskedő társadalomtól fokozott megértést és fokozott munkát kér.

Varga kereskedelemügyi miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után Reményi-Schneller Lajos mondott beszédet, amelyben kijelentette, hogy valamennyien keresztény Magyarországot akarunk és azt meg is valósítjuk, ha kell a legnagyobb áldozatok árán is.

1540 holdnyi erdejét veszítette el Nagyszalonta gróf Zichy Ödönné által indított igényperben

Nagyvárad. Saját tud. Perfelvétel során váratlan ítéletet hozott a nagyváradi bíróság Nagyszalonta város élesdi erdejére vonatkozólag a megkezdődött ingatlan visszapertelési tárgyalások során.

Zichy grófné támasztott igényt az élesdi erdőre. Még pedig azon a címen, hogy a román uralom idején kényszerkörülmények hatása alatt, adta el 17 ezer holdnyi a vidéken fekvő

erdejét az ezidőszert minden bizonyítással Romániában tartózkodó Jacoboknak, akik viszont Szalonta városára kényszerítették a Zichy-erdők élesdi részét.

Az ítélet a város 1540 holdnyi erdejét minden kártérítés nélkül át kell adni eredeti tulajdonosának gróf Zichy Ödönné szül. Bethlen Gabriella grófnő zákányi lakosnak.

Szalonta városa nincstelenné válik

Ilyképpen az a helyzet, mintha utolsó birtokának elvesztése előtt állna Nagyszalonta. A trianoni szerződés

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

rosszemlékű következményeként Szalonta elvesztette 3500 holdnyi jól jövedelmező Orosi pusztáját és a magyar államtól azért kapott kártérítési összeg értékének megfelelő összeggel kényszerűségből erdőt vett Eleden.

Rövidesen felállítják az ipari munkaügyi felügyelőséget

Kolozsvárott, Nagyváradon, Marosvásárhelyen és Szatmárnémetiben szerveznek kerületi kirendeltséget

A Magyar Tudósító jelenti: Varga József ipariügyi miniszter a kolozsvári munkásérdekképviselők kérésére leiratit intézett a munkakamarák és munkafelügyelőségek ügyében a városhoz. Megállapítja, hogy amennyire a visszacsatolt keleti és erdélyi területen életbeléptetett magyar jogszabályok mellett lehetséges volt, a munkakamarákat fenntartotta.

Ismételten rámutatott arra, — hangzik a leirat, — hogy a keleti és erdélyi munkakamarák ügyének teljes és végleges rendezése csak az ország többi részével összefüggően képzelhető el. A volt román munkaügyi fel-

ügyelőség működése a katonai közigazgatás alatt megszűnt, ezeket újjászervezni nem kívántam, mert már akkor szóban volt a magyar ipari munkaügyi felügyelőség létesítése. Ennek előmunkálatai annyira haladtak, hogy a közeljövőben számíthatunk működésének megkezdésére. Szervezetileg a fejlődés első részében Budapestben kívánom a munkaügyi felügyelőséget felállítani. Nem zárkozom el attól, hogy a különleges helyi viszonyokra tekintettel Kolozsvárott, Nagyváradon, Marosvásárhelyt és Szatmárnémetin kerületi kirendeltséget szervezzek.

A lemerészebb magyar film!

Csak 16 éven felülieknek!

Lázár Mária, Góll Bea, Uray Tivadar és Perényi László

Haláltánc

APOLLO

Belvárosi

Kádár, Kontra, Kerekes

A legragyogóbb magyar vigjáték.

Tolnay Klári, Szilassy László, Vaszary Piri, Mály Gerő.

Szombattól

a CASINOBAN

Herczeg Ferenc világhírű regénye

G Y U R K O V I C S F I U K

Főszereplők: Simor Erzsé, Turay Ida, Arpád Margit, Perényi László, Szilassy László.

Pénteken utoljára:

Bűn és bűnhődés.

Tudja meg mindenki, hogy a magyarság magyar érdekekért küzd

Aki mást mond, aki nem hiszi, hogy ez a háború csak győzelmes lehet, annak nincs semmi keresnivalója ebben az országban!

Kállay miniszterelnök beszéde a felsőházban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A felsőház csütörtöki ülése iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. — Széchenyi Bertalan elnök nyitotta meg az ülést. Gróf Szapáry Lajos háznagy vezette be ezután Kállay Miklóst és kormányát. A felsőház tagjai melegen ünnepezték a miniszterelnököt és kabinetjét. Ezután Kállay miniszterelnök emelkedett szólásra. Mindenekelőtt hangoztatta, hogy a felsőház előtt történő bemutatkozást nemcsak köteles megjelenésnek és kötelező programmondásnak tekinti. Ezután leszögezte, hogy változatlan kabinetei jött, tehát változatlan a program is. A kabinet tagjai közül, sajnos, hiányzik Bárdossy László, de remélhetőleg csak rövid ideig. Az ország külpolitikájára vonatkozólag megismételte a képviselőház előtt mondottakat.

Rámutatott arra, hogy nagy fontossága volt annak, hogy megtartottuk lelki erőnket és biztunk a feltámadásban. A nemzetiségekről szólva kijelentette, elvárja, hogy a nemzetiségek beilleszkedjenek a magyar állami eszmébe. A nemzetiségi kérdést a magyar jövő egyik legfontosabb feladatának tekintti. A háborúra vonatkozólag kijelentette, hogy háboruban vagyunk, háboruba indulunk. Ez a kabinet kifejezetten háborús kabinet. A magyar hadsereg megindult az orosz határterren, ezer kilométerre hazájától.

Tudja meg mindenki, hogy a magyarság a magyar érdekekért küzd. Aki nem hiszi, hogy ez így van, aki nem hiszi, hogy ez a háború csak győzelmes lehet, annak nincs semmi keresnivalója ebben az országban.

A fiataliságról — mondotta — felelősök vagyunk. Közvetlenül a háború után a fiataliság nem részesült abban a nevelésben, melyben részesülnie kellett volna. Meg vagyok azonban győződve, hogy Klebelsberg és Hóman kultuszminiszterek kezéből olyan ifjúság került ki, amely már megfelelően nevelődött.

A tulajdonképeni háborús állapotba csak most kerültünk

— Pénzügyi politikánk — folytatta — bravuros. Az állami költségvetés kiegyensúlyozott. A tulajdonképeni háborús állapotba csak most kerültünk.

Ezután a miniszterelnök az új adózás bevezetéséről szolt. Hangsúlyozta a háborús nyereségek megadóztatásának szükségességét.

— Azt mondják, hogy én a nagybirtokot védem — mondotta. — Abban a pillanatban, ha lesz egy olyan kisgazda, aki annyit termel, mint a jelenlegi termelő, akkor gondolkodás nélkül javasolom, hogy ezt a kisgazdát ültessék a nagybirtokba.

Közölte ezután, hogy a zsidó birtokban lévő erdőket is igénybe veszik. Ezek az erdőbirtokok főleg Erdélyben és Kárpátalján vannak. A mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatban közölte,

hogy a visszatért területen végrehajtott földbirtokreform helyreigazítása bekövetkezik. Ezután az ipari kérdésekkel majd a munkássággal foglalkozott a miniszterelnök. Minden rendelkezésre álló eszközzel oda hat, hogy a munkásságot senki se ingathassa meg kötelessége teljesítésében.

Közélelmészünk — mondotta ezután — válságos helyzetben van ugyan, de nagyobb baj nincs.

Az árvizekről szólva kijelentette,

hogy azok olyan területeken léptek fel, ahol eddig nem volt árvíz és így nem volt védelem. A miniszterelnök végül rámutatott arra, hogy a felsőház összetételében látja a nemzet tükrét. A felsőház tagjai lelkes éljenzéssel fogadták a miniszterelnök beszédét.

Ezután Szilágyi Lajos és gróf Bánffy Miklós szolt hozzá a miniszterelnök beszédéhez. Miután több felszólaló nem volt, az elnök a kormány programja feletti vitát bezárta.

A tisztviselői kar akkor állhat hivatása magaslátán, ha úgy a szaktudás, mint az erkölcs terén megtámadhatatlan

Budapestről jelenti (MTI.) A képviselőház csütörtöki ülésén, a miniszterelnök beszéde után, elsőnek Lukács Béla szólalt fel. A miniszterelnöknek a zsidókérdésre vonatkozó kijelentéseiről szólva, meleg helyeslést fejezte ki afelől, hogy a zsidó birtokok igénybevétele megtörténik.

A zsidók kitelepítésének kérdése fontos. Remélhetőleg a háború után zsidómentes Európa lesz.

Lukács Béla ezután felsorolta az egyes feladatokat, amelyek a zsidókérdéssel kapcsolatosak. A fiataliság ezideig sokat szenvedett és most a harcokban küzd, ezért jutalmát biztosítani

A kisajátított zsidó birtokokat a magyarság megsegítésére kell felhasználni

A továbbiakban hangoztatta a szónok, hogy már a háború tartama alatt meg kell valósítani mindazokat a reformokat, amelyek nélkül a jövő feladatok keresztülvihetetlenek. Ezek közé tartozik a munkákérdés megoldása, a munkaalkalmak és munkafelügyelőségek útján. Megszervezésük már több, mint egy éve folyamatosan van, teljesen indokolatlan a késedelem. A háborus gazdálkodás kérdése messzemenő lehetőséget nyújt gazdasági életünk irányítására. *Ezt a lehetőséget az államnak arra is fel kell használni, hogy a zsidókat a gazdasági életből kizorítsa mindaddig, amíg a háború befejeztével a zsidó kérdés kitelepítéssel véglegesen megoldható nem lesz.* A háborus erőfeszítések öntudattal telített légköre különösen alkalmas arra, hogy a fiataliságot jövőre hivatására előkészítsük. Ezért tartja olyan fontosnak a nemzetnevelés két döntő tényezőjének: az egyháznak és iskolának minél tökéletesebb összehangját és ennek érdekében látja szükségesnek az

egyházak támogatását, a felekezeti oktatás rendezését. De nem szünetelhet a háború alatt az országépítő munka sem, amelyet a magyar kormány Észak-Erdély visszatérése után megindított a visszatért részek gazdasági felemelése és elengedhetetlen bekapcsolása érdekében. Egyenesen a háborus viszonyok parancsolják a székelyföldi vasút mielőbbi építését. Erdély gazdasági kincseinek fokozatos kiaknázását, a mezőgazdaság megsegítését az iparosítást és a kereskedelem egy kézbe való juttatását. *A zsidó birtokok igénybevitelével megnyílik a lehetőség a telepítésre. Ez a kérdés csak akkor nyerhet gyökeres megoldást, ha a kisajátított birtokokat a magyarság megsegítésére használják fel.* A székely népfelsolet — véleménye szerint — Erdély magyarságban megfogyatkozott területeire kell telepíteni és ennek az akciónak lebonyolítására már most hozzá kell kezdeni, nehogy a népfelsolet kikapcsolódjék az országból.

Vitéz Imrédy Béla a szociáldemokraták és a nyugatos irók ellen

Teleki Béla gróf ezután kifejtette, hogy az Erdélyi Párt elengedhetetlennek tartja az erdélyi magyarság helyzetének enyhítését. Tudjuk, hogy sok kérdés van, sőt talán súlyosabbak azok és a háború közben kell megoldani. Mások megoldása csak a háború után válik időszerűvé. Ezeknek a kérdéseknek előkészítését már most meg kell kezdeni, hogy előre kidolgozott tervekkel, ránevelt emberekkel

egy alkalmas pillanatban megrázkódtatás nélkül megoldhassuk. Amennyire hisszük, hogy a háború meg fogja hozni nemzeti kereteink kiteljesedését, ép oly határozott részünkről az a törekvés, hogy ennek kereteibe felépítsük a népi Magyarországot.

Az Erdélyi Párt vezetésének szavait minduntalan félbeszakította az Erdélyi Párt éljenzése és egyes szavainál a Magyar Megújulás Nem-

kell. Lukács Béla nagy tetszéssel fogadott beszéde után gróf Teleki Pál, az Erdélyi Párt elnöke emelkedett szólásra. Bevezetésül hangoztatta, hogy a miniszterelnök programja alkalmas ad pártja álláspontjának leszögezésére.

— Sohasem volt időszerűbb az az álláspont, — mondotta — hogy a belpolitikát alá kell vetni a külpolitikának és a nemzet minden erejét a háborúba kell belevetni. Ebben a háborúban dől el sorsunk. Háborus külpolitikánk a tengelyhatalmakkal való együttműködés, az a helyes álláspont, amely a nemzet jobb jövőjét segíti elő. Örömmel halotta ezért, hogy az új kormány az előző kormány külpolitikai vonalán kíván haladni. Örömmel vállaljuk az áldozatot, mert tudjuk, hogy saját nemzeti céljainkat szolgáljuk. Ma a háborúval kapcsolatos feladatok állnak az előtérben, így: a termelés fokozása, a termelés helyes megszervezése, a javak igazságos elosztása. Az igazságos elosztás különösen fontos.

A szónok ezután a termelés mai rendje elleni kifogásait sorolta fel. Nem tartja helyesnek a közellátásügyi és földművelésügyi minisztérium hatáskörének megvonását. A termelés biztosításának menetét és fokozását, valamint az igazságos elosztást csak hivatása magaslátán álló tisztviselői kar biztosíthatja. *A tisztviselői felelősség kimondását az Erdélyi Párt megalakulása óta sürgeti. A mai idők ezt a kérdést különösen időszerűvé teszik. A tisztviselői kar csak akkor tud a vele szemben támasztott nagy követelményeknek megfelelni és hivatása magaslátán állni, ha mind szaktudás, mind erkölcsi színvonal tekintetében megtámadhatatlan.*

zetiszocialista Párt szövetség részéről is tapsal kisírték.

Ezután vitéz Imrédy Béla szólalt fel. Hangoztatta, tisztában van azzal, hogy a közellátás nehézségeit a háború okozza és helytelen volna azokat a kormány számlájára írni. A kormánynak kötelessége a lehető legigazságosabb elosztást biztosítani. A tengelyhatalmak mellett van a helyünk, azonban saját teljesítményeinket is fokozni kell. Éles támadást intézett a szociáldemokraták és a nyugatos irók irányzata ellen. Hangoztatta, hogy teljes rendszer-változtatásra van szükség.

Maróthy Karoly, a Nyilaskereszt Párt vezetésének ugyancsak a gyökeres rendszerváltoztatás szükségességét hangoztatta. A képviselőház szerinte fel kellene oszlatni. A zsidó földbirtokok kisajátítását helyesli, azonban a földreformra vonatkozólag nem hallott megnyugtató kijelentést.

Ezután Váczy György előadó tett bejelentést több képviselő mentelmi ügyében.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Egy nagy családás tragikus tehével hercegezza Derzsi Paula az élet keresetjét

Amíg egy gép- és gyorsíró eljut a váradi piac
ácsorgói közé

(Befejező közlemény)

— Igen, — folytatta a koldusnő s megigazította a szakadozott pokrócot a vállán. — megismerkedtem egy mérnökkel...

S ez a mozdulat, ahogy a télikabátot pótló nyútt daróctakarót összehívta a mellén, talán hogy ne lássék a zeákdarab, amelybe rendes ruhaderék híján bepólyálta magát, ez a mozdulat már megnemesült a visszaemlékezésben. Nem az Orsolya-zárda kapujában alalmazna-ebédre váró öregasszony volt többé, aki most elbeszéli egy hajdani gép- és gyorsíró nő életét, hogy ezzel jóságos emberek támogatását könnyörögje ki. Ahogy ott ült előttem és félkényökkel könnyedén írászámra támaszkodott, már a hölgy mutatkozott a szennyes rongyok alatt, akit egykor ari kényelemben tartott egy gazdag mérnök szerelme. Megrázó volt ez az állenté.

Kilenc évig vártam az életem rendezésére

— Kilenc évig éltem közös háztartásban vele. Mindenki tudta ezt. Jó dolgom volt. Nem folytattam a tanítást a gép- és gyorsíró tanfolyamon, ahol mint mondtam, egy száz évvel társas viszonyban dolgoztam volt; de életememémé vált a munka s időnként mégis vállaltam alkalmazást ügyvédi irodákban, magánhivatalokban. Szorgalmas voltam és szükségét éreztem annak, hogy saját keresetem is legyen. Minden reményem meglehetett, hogy a mérnök, akinek nevét nem a nyilvánosság számára mondom meg önnek, feleségül vesz. Kilenc évig türelmesen és bizakodón vártam erre. Nagyon szerettem.

Elfátyolozódott a hangja. S annyi név és más adat közbevetésével igazolta visszaemlékezéseit, hogy nem lehetett kételkedni szavaiban.

— Szép nagy lakást tartottunk fenn és minden kényelmem megvolt. De aztán rosszul kezdtek menni az én ember vállalatjai. Zaklatni kezdték a hatóságok, egyik üzletébe a másik után bukkott bele s a végén tönkrement. Teetvérbátyja Zalamegyében egy nagy gyár vezérigazgatója volt s elhatározta, hogy hozzáköltözik. Vele tartottam én is.

Megkezdődik a zuhanás

— Itt vár reám az a családás, ami tönkretette az életemet. Közibénk férköztött egy nő s az én mérnököm elhagyott engem. Egyideig még pénztárnoknője voltam a gyárnak, de nem bírtam ki ezt a helyzetet. Visszatartam Erdélybe. Brassóban megrohantak az ott eltöltött szép idők emlékei, azért nem volt maradásom ott. Kolozsvárra költöztem. Teljesen ki akartam kapcsolódni mindentől, ami egykori életmódomra emlékeztetett. Eladtam írógépeimet s nem akartam irodát látni se többé, pedig bizonyára kaptam volna állást. Turóval kezdtem kereskedni a piacon, de nem találtam meg lelki megnyugvástomat. Elvesztettem magam alatt a talajt, nem bírtam élni nélküle... Egymásra adogattam el minden holmimat s kapkodva válogattam a felejtés eszközei között. Egy nap annyira erőt vett rajtam a kétségbeesés, hogy meg akartam válni az élettől. A lapok is írtak öngyilkossági

kieérletemről. Ne beszéljünk erről. Nem bírom.

Az asztalra borult és sírt. Csak percek múlva tudta folytatni ismét.

— Még egyszer megembereltem magam s a munkában, a pénzszerzésben kerestem vigasztalást. Hirt kaptam, hogy az én mérnököm nem találta meg boldogságát s anyagi számításai se váltak be. Az volt az érzésem, hogy ha kis vagyont gyűjtök s ő egyszer állás és jövedelem nélkül marad, akkor visszajön hozzám... Azért nagyon szorgalmasan dolgoztam. Jól ment a turókereskedés s nemcsak hogy fenntartottam magam be-

Tönkrementem, lerongyolódtam, de nem züllöttem el...

— Összeroppantam: nem volt többé semmihez se kedvem. Abbahagytam a turókereskedést s elköttyavetyéltem minden holmimat. Ekkor jött a konverzió: maradék pénzem a bankban veszett el, úgy hogy lelkileg is, anyagiilag is teljesen összeomlottam. Nem bírtam Kolozsváron maradni s valami hét évvel ez előtt Nagyváradra költöztem át, ahol nem voltam azóta, hogy mint pénzügyi tisztviselő a román betörés elől ide menekült brassói pénzügyigazgatóságnál teljesítettem szolgálatot... Abban az időben már nem igen lehetett magyar nőnek irodai alkalmazást kapni. Nem is kerestem. S ahhoz, hogy ismét üzleti vállalkozásba fogjak, nem volt elég lelki erőm. Egy családnál húzódtam meg s abból éltem, hogy eladtam, amim volt. Mikor mindenemből kifogytam, valami kereset után kellett nézmem. Igaz: mehettem volna szolgálni is. De a rendszeres munkára nem voltam képes többé. Ödöngtem a piacon s láttam a csomag-hordó asszonyokat, akik kosárral, szatyorról álldogálnak ott. Vettem egy kosarat és közéjük álltam...

Hogyan él egy csomag- hordó asszony

Ezzel elérkezett Derzsi Paula, az egykori gép- és gyorsíró nő a legszegényebb asszonyok életszínvonalára. Az öngyilkosság egy neme ez: valaki lelki összeroppanásában lerombolja régi életét s a nyomorban, a szenvedésben keres menekvést, megnyugvást. Bizonyára voltak más útjai is ennek a menekvés-

Lehet-e új életet kezdeni?

Megdöbentő színekkel, de közönyös hangon esetele nyomorát. Most, hogy egyedül kell fizetnie a házbért, nagy gondban van. Egy hónapi bérrrel már adós is maradt s fél, hogy kiteszik az utcára... Összegyűjtögetett száraz galyakon fekezik, mert nincs annyi keresete, hogy szalmát tudjon vásárolni belőle...

— Most már nem bírom így tovább — fejezte be megrázó előadását s megint sírás vett rajta erőt. Négy hónappal ezelőtt vettem a híret, hogy meghalt az én mérnököm... Most már, hogy nincs többé, el tudom viselni, hogy nem az enyém. Tudok új, rendes életet kezdeni, öreg napjaimra... Nem gondolok én arra, hogy ismét hivatalba kerüljek

lőle, hanem szép pénzt spóroltam össze. Négy év alatt 170 ezer lejem volt a Hitelbankban s az Alkony-utca 8. szám alatt csinosan berendezett lakásom. Akkor írtam a hátyjának, a gyárigazgatónak, közölje velem az én emberem címét. Szívesen megtette. Erre írtam neki, ha nem megy jól sora, jöjjön, én szeretettel várom. Azt válaszolta, hogy jön és megkísérli, hogy Kolozsváron helyezkedjék el.

— Kimondhatatlanul holdog voltam. Új, gyönyörű hálószobaberendezést vettem, kiöltözöttem. Ugy vártam, mint egy herceget. Jött is. De nem érezte jól magát Kolozsváron. Brassóba utazott, hogy régi összeköttetéseinek felhasználásával ott keressen elhelyezkedést. Nem járt sikerrel. Még két napra visszavertem hozzá. Kértem, könyörögtem: várjon türellemmel, előteremttem én a megélhetést addig, amíg sikerül állást találnia... Nem volt maradása. Ismét elhagyott és visszautazott Magyarországra... Vége volt, soha se láttam többet.

nek. Nem is nagyon kutattuk ezeket. De egy célzásunkra így felelt Derzsi Paula, a koldusosra jutott egykori hivatalnoknő:

— Tönkrementem, lerongyolódtam, de nem züllöttem el.

S hozzátette még:

— Jobb időkben a csomag-hordó asszony is meg tud valahogy élni, ha szorgalmas. Jár a sorok között, ajánkodik... Néha elhívták mosni és surolni is: arra is vállalkoztam. De ahogy egyre jobban lerongyolódtam, nem számíthattam többé arra, hogy házimunkára hívjának. Maradt a csomag-hordás. Jött ez a rettenetes tél: nem volt piac. Éheztem... Kint lakom a Rendes-telepen a Bogár-utca 7. szám alatt. Öt pengőt fizetek havonta. A télen egy ócskás asszony volt a lakótársam, együtt éhezünk nap mint nap. Ő is csak ritkán tudott kimenni a szibpiacra abban a borzasztó hidegben s ha mégis megpróbált árulni valamit, hát félig megfagyva tért haza... Esténként együtt rágtuk a reket, az egyetlen élelmiszert, amit a piacon be tudtunk szerezni. Ha volt egy kis fánk, megsütöttük a fagyos reket krumpli helyett... Én erős szervezettű vagyok, kibírtam ezt a nélkülözést, de a lakótársam helespusztult. Egyszer a piacról hazajöve ajultam ceett össze és nem is kelt fel többet... Nekem mégis volt egy kis szerencsém. Egy uriháznál hetenként kétszer fát hordtam fel a pincéből, tíz fillért kaptam egy kosárért, az Orsolyák adtak ebédet... Így húztam ki a telet...

valahol. De ha jóságos hölgyek néhány tisztességes ruhadarabhoz juttatnának, akkor járhatnék dolgozni házakhoz megint. S talán tartogat még néhány munkás, nyugodt, megelégedett esztendő számomra a sora. (j. b.)

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet**

A NAPOK SODRÁBÓL

NEM IRIGYKEDÜNK, csak keserű szájjal megemlítjük, hogy Csík vármegye is most tartotta meg félévi közgyűlését, amelyen a tisztifőorvos beszámolt a megye népmozgalmáról is. A tisztifőorvos jelentése szerint Csík megyében az elmúlt hónapban 520 születéssel szemben 230 haláleset volt. Évtizedek óta ez az eredmény volt a legjobb a legszékelyebb megyében. Igaz, hogy ezt a megítét soha sem kezdték ki erkölcsi betegségek. A csíki büzgő híthű katolikus székelység példaadó volt ezen a téren. A kisebbségi sorokban is sokszor fordultunk feljűk és sokszor emlegettük őket, amikor más vidékek, más tájak magyarságának megfogható élettereje gondolkozóba ejtett.

De térjünk rá irigységünk okára. Az örvendezés mellett valóban irigykedünk, mert a nem rég megtartott városi közgyűlésen a tisztifőorvos arról számolt be, hogy februárban Nagyváradon nem volt természetes szaporulat. Annyi koporsót ácsoltak, ahány bölcsőt készítettek. De megyei vonatkozásban is majdnem ilyen a helyzet: a megyei törvényhatósági bizottság közgyűlésén az alispáni jelentés szerint Bihar megye félévi népmozgalmi adatai szerint csak 84 százalékos volt a természetes szaporulat, tehát jóval az országot átlag alatt maradt.

Nem szükséges az okokat kutatnunk, hogy miért van ez így, hiszen mindenki tudja. Ne is maradjunk csak az irigykedésnél, hanem szégyenkezzünk. Mert ennek a szomorú ténynek nem gazdasági okai vannak, hanem erkölcsi vonatkozása. Liberális hagyaték, zsidó szellem, önző anyagiasság, hitelenség: ezek ellen kell küzdenünk, ha őszintén akarjuk a változást.

KÉT RÉSZEG EMBERREL találkoztam hazafelé vezető útamon öt perc leforgása alatt. Két tökéletesen berugott emberrel. Alig látták maguk előtt az utat. Ami pedig a legsajnálatosabb, a két ember szegény ember volt, akit otthon bizonyára feleség, gyermekek vártak. Várták remegve és rétegetve, mert már későre járt az idő s szegénykék, ők már bizonyára tudják, hozzá vannak szokva, hogy ilyen későn csak részegen jön haza a családfő.

Mit visz ilyenkor haza a részeg családfő? A keresetét bizonyára nem. Azt ott hagyta a kocsmában. Józán esztét sem viszi haza, mert az is ott maradt a kocsmában. A két csunya részeg vitte haza — ezt jól láttam — minden undokságát, durvaságát. Vitte haza családjának a szomorúságot.

Azt mondják sokan, hogy néha az iszákosság betegség, leküzdhetetlen szenvedély, elkerülhetetlen szokás. Lehet. De az első poharak, az első évek, amíg a poharazásból szokás, a szokásból szenvedély lesz — ehhez talán van egy kis hozzászólínivalója a tisztességnek és az emberségnek. A miniszterelnök tegnapi bemutató beszédében azt mondta, hogy a dözsölésnek meg kell szűnnie az országban. A zárórákat is revideálják. Helyi viszonylatban ebben a szellemben lehetne törődni a részegeskedőkkel is. Csukják le a részegeseket és egy hétig végeztessenek vele megalázó munkát, ahol a részeg elitta az esztét.

Hátha megfoghatóknak akkor a részegesek? S velük sok család baja, nyomorúsága?

Bevonultak a japánok Bassein burmai kikötőbe

Bassein az angolok utolsó tengeri kikötője volt Burmában. Szumátrát csaknem teljesen megszállták már a japán csapatok. Lázasan dolgoznak az angolok Ceylon védelmi berendezésein

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A japán csapatok bevonultak Bassein kikötővárosba, a britek utolsó burmai tengeri kikötőjébe.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A newyorki rádió közlése szerint az Egyesült Államok hadvezetősége bejelentette, hogy Csangkaisek tábornok a Burmában harcoló 5. és 6. csungkingi hadsereg parancsnokává nevezte ki Steelwell amerikai tábornokot.

Soerabajából jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Mint a Domei-iroda jelenti, Jáva keleti része, így Soerabaja is már teljes egészében a japán csapatok ellenőrzése alatt áll. Azok a japán kötelékek, amelyek vasárnap bevonultak a Soerabajától 130 kilométernyire délkeletre fekvő Besoekibe, hétfőn és kedden megszállták Sitoebondot és Bondowosot. Más egységek kedden elfoglalták a Balj szorosban levő Banjoswangot. Az ott tartózkodó 1500 holland katonát lefegyverezték.

Tokióból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Az Északsumátrában partraszállott japán haderők már majdnem az egész szigetet megszállták. A szumátrai kőolajkútak egyrésze épségben maradt, mert a japán csapatok nagyon is hirtelen jutottak előre. Szumátra szigetén a kőolajtermelés sokkal gyorsabban áll helyre, mint remélték.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A londoni Daily Mirror szerint Ausztrália elégedetlensége az anyaországgal napról-napra fokozódik. Az ausztráliaiak teljesen elvesztették bizalmukat a brit birodalom katonai rendszerében.

Wavel tábornok Ceylonba érkezett

Rómából jelentik: (MTI) A Piccolo lisszaboni jelentése szerint a Daily Express úgy értesül, hogy Wavel tábornok Ceylonba érkezett és ott részt vett a haditanácsban. Az angolok lázas ütemben építik a sziget védelmi berendezéseit. A Daily Express katonai szakértője megállapítja, hogy Ceylon szigetének védelme a szövetségesek szempontjából élet vagy halál kérdése.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Newyorki jelentés szerint a tengerészeti hatóságok elrendelték, hogy azok a gőzösök, amelyek az amerikai partok mentén haladnak, éjszakára jól védett kikötőkbe vonuljanak vissza. Az egész partvidékre elrendelték az elsötétítést.

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a Domei-iroda jelenti Japán tiltakozást juttatott el Braziliához a legutóbbi japánellenes tüntetések és a részvénykövetelések lefoglalása ellen. (MTI)

Megegyezés Amerika és Kanada között az alaszki útra vonatkozólag

Genéből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A washingtoni külügyminisztérium nyilvánosságra hozta az alaszki ut kérdésében Ame-

rika és Kanada közt létrejött egyezmény szövegét. Az egyezmény értelmében az alaszki utat az Egyesült Államok építetteti a háború tartama alatt. A háború befejezése után az út kanadai szakasza a kanadai utárlózat része lesz.

Lisszabonból jelentik: (Stefani) Az uruguayi kormány felkérte a washingtoni kormányt, bocsásson rendelkezésére hadihajókat az uruguayi zászlók alatt haladó kereskedelmi hajók kíséretére. Az észak-amerikai kormány kitérő választ adott.

Jól bevált a japánok hangszóró-szolgálat

Stockholmból jelentik: (NTI) A Fülöp-szigetek főparancsnoka aki Mc Arthurral együtt hagyta el a Fülöp-szigeteket, az United Press jelentése szerint San Franciskóba érkezett. A Bataan-félszigeten uralkodó helyzetre vonatkozólag kijelentette, hogy az ottani katonák pokoli kínokat szenvednek. Ha idejében nem küldenek hajókat és repülőgépeket, nem tudják magukat sokáig tartani. (MTI)

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Londoni jelentés

Bernből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti Uj-Delhiből: Hivatalos jelentés szerint az indiai haditengerészet „Sofie Marie” nevű segédcsirkálója elveszett. Két tengerész meghalt, a többi megmentették.

Cardamból jelentik: (NTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti Cchurchill Kasei kinevezésével kapcsolatban közölte, hogy az egyesült királyság háborús kormányának tagja lett. Kasei a középkeleti ügyekkel megbízott államminiszter címét kapta.

szerint Stirling tengernagy, volt amerikai tengerészeti főparancsnok a Daily Mailben ismerteti a tengelyhatalmak búvárhajói részéről immár minden óceánon fenyegető veszélyeket. Ez a veszély a tengeralfutárók szándékának előrelátható növekedésével egyre fokozódik. Megállapítja, hogy a szövetségesek, ha a búvárhajók továbbra is ilyen eredményesen működnek, nem tudják pótolni a veszteséget még akkor sem, ha naponta 3 kereskedelmi gőzöst építenek

Sikeresen vettek részt csapataink a szovjet támadások elhárításában

A honvédevezérkar főnökének jelentése

Budapestről jelenti a MTI: A m. kir. honvédevezérkar főnöke közli: **Megszálló csapatunk egyes elől lévő részei német csapatokkal vállalva az ellenségek súlyos veszteséget okozva, sikeresen vettek részt a szovjet támadások elhárításában és ezek során kisebb veszteséget szenvedtek. Megszálló csapataink más részei az arcvonal mögötti területet tisztították meg a bolsevista orvlövészekről.**

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-nak: A véderő főparancsnoksága jelenti: A Kercsi félszigeten kudarcha fulladt az ellenség ismételt, előző napiaknál csekélyebb erővel intézett támadása. A Donec vidékén német és román csapatok visszavertek több heves támadást. Észak-Afrikában német harci gépek eredményes támadást intéztek Tobruk erődjének katonai célpontjai ellen. A Földközi-tenger légtérében nyolc ellenséges gépet lelőttünk, három a földön pusztítottunk el.

Berlinből jelentik: (NTI) Mint katonai helyről jelenti, a Szovjet súlyos veszteséget szenvedett harcokciban a téli harcok során. Január 14. és március 15. közt elpusztított szovjet páncélkocsik száma 1800-on felül van. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) Az

olasz főhadiszállás 656. közleménye: A cirenaikai arcvonalról nincs fontosabb jelenteni való. A Málta feletti működő légierőnk három gépet elpusztított. Német vadászok nyolc ellenséges gépet lelőttek.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távíráti Iroda illetékes hely-

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Japán haditudósítók jelentése szerint a balang arcvonalon a japán csapatok hangszóró készülékkel értesítik az ellenséget a kelet-ázsiai háború fejleményeiről. A hangszóró szolgálat már több csapat fegyverletételt vonta maga után.

Japán még ezután indítja meg a tulajdonképeni harcot az egyesült nemzetek ellen

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A hadsereg sajtóosztálya részéről Nakazsima őrnagy — mint a Domei-iroda jelenti — csütörtökön este a rádióban kijelentette, hogy Japán a holland-indiai, maláj-félszigeti és fülöp-szigeti szövetséges ellenállás megtörése után lélegzetet veit és most már felkészült arra, hogy az egyesült nemzetek ellen megindítsa a tulajdonképeni harcot. Megnyugtatta a hallgatóságot, hogy azokkal a természetes nyersanyagforrásokkal, amelyeket a japán hadsereg megszerzett magának, Japán tovább dolgozik az Egyesült Államok és Anglia szétzúzásaán. Ovtá a nemzetet, ne kápráztassék el a Csendes-óceán délnyugati részében aratott győzelmek. A háborúnak még nincs vége. A déli területek megszerzése csak eszköz az Anglia és Északamerika ellen viselt háború végleges befejezése szolgálatában. A japán nemzet felemelkedése vagy bukása a délnyugat-csendes-óceáni nyersanyagforrások sikeres kiaknázásától és felhasználásától függ és a katonai hatóságok látják el a gazdasági felépítés vezetését. Felelőtlotta az egész nemzetet, működjük közre a cél érdekében.

Március 22-én vasárnap délelőtt 12 órakor a Szent László gimnáziumban lesz a középiskolai tanárok nagyváradi körének alakuló gyűlése

Nagyvárad. Saját tud. Az idegen uralom alatt mindennemű tanáregyesületi működés szünetelt.

Az elsőalakuló gyűlésen résztvesz Kiss József debreceni tankerületi királyi főigazgató, akinek megítélt részvétele egyúttal hangsúlyozni kívánja, hogy a tanárság problémáit őszintén szívén viseli.

Az alakuló gyűlésre Budapestről a következő előkelőségek érkeznek Bernolák Kálmán tanügyi főtanácsos, az országos középiskolai tanáregyesület országos elnöke, dr. Szentgyörgyváry

Artur tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgató és dr. vitéz Temesy Győző főtitkár gimnáziumi igazgató.

Az alakuló gyűlés megnyitása után a résztvevők elmondják a Magyar Hírszekegyet, majd Diószeghy László gimnáziumi tanár üdvözli a megejlt előkelőségeket. Ezután következik Bernolák Kálmán országos elnök előadása a tanárság problémáiról, ezt követi a tisztikar megválasztása és a megválasztott elnök programbeszéde. A gyűlés után az egyesületi tagok és vendégek közös ebédet vesznek részt.

Tájékoztató az utóbb ellenséges gyújtóanyagokról és az ellenük való védekezésről

— Légoltalmi Liga közleményei —

Napjaink légihaborújának újdonságai közé tartoznak azok az angolok és oroszok által alkalmazott gyújtóanyagokra szolgáló fegyverek, amelyek alakban az eddig használt és ismert gyújtóbombáktól, gyújtócsövektől és gyújtólápoktól eltérnek. Ezek a foszforrudak, a foszforforgómbók és a foszforos kannák.

Leírásuk

A foszforrudak legfeljebb 10 dkg súlyú, sárga, kb. ujjnyi vastag és különböző (1—10 cm) hosszú rudacskák. Tulajdonságuk, hogy a repülőgépből leszállva földreérésük után önmaguktól meggyulladnak; 10—12 C° foknál hűvösebb időben azonban meggyulladásukkal számolni nem kell. A rudacskák égése rövid ideig tart.

Foszforforgómbók. A repülőgépből kb. 2 m hosszú és 40—50 cm átmérőjű bádognartányokat dobunk le, amelyek a talajszint felett 150—200 m-nyire szétnyílnak és tartalmukat, a foszforforgómbókat széjjelszórják. A szerte-repülő vékony bádognartány gómbók, amelyek súlya 1—2 kg, átmérőjük pedig 10—12 cm, a talajra érve feltörnek, a bennük lévő folyadék az ütődés következtében meggyullad és égő állapotban szétfolyik, szétfreccsen. Az égésidő tartama 10—15 perc.

A foszforos kannák alakja és mérete azonos az általánosan használt 20—25 literes olajos kannákkal. Tartalmuk benzinnel oldott nyersgumi és foszfor. A repülőgépről többnyire hármassával dobott kannák földre érve szétrepednek, tartalmuk még hideg időben is meggyullad és 30—35 m-es körzetben égve szétfreccsen. Égés közben a folyadék mind sűrűbb lesz, míg végül kecsenyaszerű péppé válik és végül elalszik. Az égés időtartama kb. fél óra. Az elaludt pépes anyag ráta-nyomás, vagy szerszámmal való ásás, forgatás következtében előálló dörzsolés folytán ismét lángrobbanhat.

Hatástalanítás, oltás

A foszfordarabkák helyét, már meggyulladásuk előtt is, sötétben halványzöldes derengő fény, gyakran fehér, szürös anyagú füst árulja el. Az égő foszfort vakító fényű láng jellemzi.

A szabad területen (utca, mező, erdőben) talált még nem égő foszforos gyújtóanyagokat legbiztosabban úgy hatástalaníthatjuk, hogy lapáttal, kapával, vagy más alkalmas eszközzel (foszfordarabokat kézzel megfogni nem szabad, mert súlyos égési sebe- ket okoznak) 1 m. mélyre elássuk. Nehogy a gödör elkészültéig a foszfor meggyulladhasson és tüzet okozzon, a füstölő részeket arasznyi vastagon földdel takarjuk be a földhányást, ha lehet, vízzel locsoljuk le.

Zárt helyen (padlás, szoba, raktár, stb.) még nem égő foszforos darabkákat alkalmas eszközzel (személtápat, szenealapát, hosszúnyelű fogó, stb.) helyezük vízes edénybe, vigyük a szabadba és égessük, vagy ássuk el. A helyiség padlózatának azt a részét, ahol a foszforos anyagot találtuk, homokkal (földdel) borítsuk be és a kupacot vízzel alaposan locsoljuk meg, nehogy a padlózat repedései között visszamaradt kis részecskék tüzet okozhassanak. A gyújtóanyagok zárt

helyiségből történő eltávolítását, nehogy annak mérgező füstjétől megbetegedjünk, gázálarban, vagy ennek híján orrunk és szájunk elé kötött nedves zsebkendővel (ronggyal) végezzük.

Ha foszforos anyag oldott állapotban falra vagy berendezési tárgyra freccsent, úgy a szennyezett területet vízzel hűségeen locsoljuk le, hogy így a foszfor meggyulladását megelőzzük.

Égő foszfordarabkákat és foszforforgómbók szétfreccsent részeit oltani könnyű, mert égésükkor sugárzó hő nem keletkezik (tehát veszély nélkül megközelíthető) és mind vízzel, mind homokkal letakarva, égésük azonnal megszűnik. Ezzel szemben nehezebb a munka a foszforos kannák égésekor, mert az oldóanyagul használt benzinnel nagy sugárzó hője az égő terület megközelítését és az oltóanyagul felhasználható homok alkalmazását nagyon megnehezíti.

Oltás utáni tennivalók

A foszforos gyújtóanyagok hatástalanításához, vagy oltásához használt eszközöket (lapátot, fogót, tűzoltófelszerelést, stb.) nedves homokban (földben) kefével, vagy seprővel ala-

posan le kell dörzsölni, majd legalább egy napig éghető anyagoktól távol, szabadban kell elhelyezni.

Foszforos gyújtóanyaggal beszórt területet az anyag összegyűjtése, illetve annak elvétele után még legalább 2 órán keresztül felügyelet alatt kell tartani, hogy az utólag keletkező tüzek csirájában elolthatók legyenek és az el nem égett részeket járólélok, vagy állatok szét ne hurcolják.

Sértetlen állapotban talált foszforos gyújtóanyagot óvatosan vízzel telt edénybe kell helyezni és erről a legközelebbi csendőrsőt, vagy rendőrszobát haladéktalanul értesíteni kell.

A foszforos gyújtóanyagok füstje mérgező, ezért ellene gázálarrel, ennek hiányában orrunk és szájunk elé kötött nedves vászon- (szvet) darabbal védekezhünk. Foszfordattal szennyezett ruhadarabokat azonnal le kell venni. A bőrt ért foszfort hűsége vízzel kell leöblíteni. Foszforral érintett testrészt fájdalomtálciummal kezelni lehet lecsillapítani. A pépet 5—10 perc után vízes öblítéssel, vagy fapálcikával kell eltávolítani s utána a sebet — az orvosi segítség megérkezéseig — erősen nedves ruhával kell letakarni. Ha klórmészhintőpor nincsen kéznél, a sebet azonnal jól nedvesített ruhával kell letakarni. A sérültet mielőbb orvoshoz kell vinni!

Foszforanyaggal szennyezett kerti és mezőgazdasági terményeket csak főzött állapotban szabad evésre, vagy takarmányozásra felhasználni. Felfőzéssel a mérgező hatás megszűnik.

Házasságokat hoz létre a méltóságos asszony

Házasságok az égben kötöttek — hirdeti Csathó Kálmán vigjátéka s mi tudjuk, hogy másutt is kötöttek házasságok, talán még a házasságközvetítő útján is sikerül néha egy-két házasságnak összekovácsolódnia. A házasságközvetítés azonban tipikusan zsidó intézmény. Zsidók még akkor is közvetítettek, beházasodnak, kiházasítanak, házassági ügyleteket bonyolítanak le, amikor nem közvetítő iroda útján csinálják. Ami pedig a zsidó és liberális lapok apróhirdetési rovatának „házaság” címe alatt történik, többszörösen kimeríti még a közérkölciség elleni vétség idevonatkozó szakaszait is. Nincs a házas együttélésnek olyan eltorzult, minden jóérzést és erkölcsös, természetes egyenlőséget és tisztaságot megtagadó formája, amellyel ne találkoznánk ezekben az apróhirdetéseknél. A nyílt és büjtött kerítéstől a kimondott próbaházasságig és pajtásviszonyig minden akad közöttük. Zsidó és liberális lapokban. Másutt nem is próbálkoznak, de nem is fogadják el s talán nem is jelentkeznék, mert az ilyen hirdetések többnyire zsidók és elzsidósodottak közül kerülnek ki.

Csodálkozunk annál nagyobb, hogy az egyik erősen konzervatív fővárosi lapon — nevé az illúzió kedvéért elhallgatjuk, — ilyen apróhirdetés jelent meg: „Főuri csendes diszkrécióval eredményes házasságokat hoz létre: Méltóságos Asszony. Főpostafiók X. Válaszboríték.”

Ezzel a hirdetéssel kapcsolatosan több szerény kérdésünk lenne, mert minden szava vagy üres hóbort, vagy valótlan-ság, vagy a házasság nagy méltóságával összeegyeztethetetlen beteges elképzelés.

Milyen az a bizonyos főuri diszkréció? Mire vonatkozik? Adósokra,

életkorra, vagyonra, eltitkolt betegsége, zsidó származásra? Ha valaminek, akkor a házasságnak nyílnak és köztudomásúnak kell lennie. Azért hirdeti egyház és polgári hatóság az a felhívással, hogy aki akadályokat tud, az jelentse, hogy a felek tájékozódhassanak egymás felől éppen a jövő érdekében.

Milyen azután a csendes diszkréció? Van hangos, lármás diszkréció is? Azután milyen az eredményes házasság? Pénzben vagy vagyonban lehet lemérni? Van nem eredményes házasság is, olyan, amelyet vissza lehet csinálni?

A legfurcsább azonban a létrehozás. Házasságot a hirdető némben még akkor sem tud létrehozni, ha történetesen méltóságos, mert a házasságok valóban az égben kötöttek. Isten köi össze szétbontathatlan kötelékkel a felek akaratát. Nyugodjon meg csak a csendes diszkréció méltóságos asszony, hogy ő nem tud létrehozni házasságot, esetleg belekontárkodhatik olyan nagy és szent dolgokba, amelyekben csak bajt tud csinálni. Lehet, hogy össze tud hozni és boronálni zsidó elgondolás szerinti, házasságnak csúfolt cimboraságokat, pajtási közösségeket, kettesben való önzésre társulásokat, de a szó igazi értelmében vett házassághoz neki semmi köze. Komoly ember és komoly nő soha sem fordul sem a méltóságos asszonyhoz, sem más hasonló alkalmazhatóságához, hanem az Isten által megállapított rend szerint alapozza meg családi életét.

Csodálkozunk a fővárosi konzervatív lapon, hogy ilyesminek helyet ad. Ed-dig csak zsidó és kimondottan liberális lapokban találtunk a házasság keresztyén elgondolására dehonosztáló közleményeket. Ugy látszik azonban, hogy ez az erkölcsi betegség ragadós.

„Szent László” ünnepi hét műsora

Nagyvárad. Saját tud. Végleges megállapítást nyert a Szent László ünnepi hét műsora. A részletes műsort a következőkben adjuk:

Május 3.

D. e. a hadapródiskola elé érkezik a Szent Jobb, onnan a Szent László-térre hozzák.

Délelőtt tábori mise a Szent László-téren. A mise után körmenettel a Székesegyházba viszik a Szent Jobbot, ahol a délutáni órákig marad, hogy a közönség tiszteletét leróhassa.

A Szent Jobb megkezdésekor, valamint a tábori mise megkezdése előtt, végül a Székesegyházba érkezésekor postagalambok kerülnek felbocsátásra. A tábori mise megkezdése előtt a helybeli levante és középiskolai ifjúság, valamint a sportegyesületek stafétája virágkoszorút helyez el az Országzászló talpazatára.

Délután fél 6 órakor Az Erzsébet-liget sportpályán Nagyvárad—Debrecen válogatott futballmérkőzés.

Este fél 9 órakor a Szigligeti színházban Gyöngyös Bokréta.

Május 4.

Délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében a Pázmány Egyesület vándorgyűlése.

Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor a Leventeotthonban ifjúsági asztali teniszverseny.

Este fél 9 órakor a Szigligeti színházban a város közönsége által rendezendő Szent László ünnepély.

Május 5.

Délelőtt 11 órakor: A Szacsavay szobor visszaállításának ünnep.

Délután 5 órakor: Tisza Kálmán-szobor áthelyezési ünnep.

Délután: Debrecen-Kolozsvár-Nagyvárad városközi birkozó verseny.

Május 6.

Délután fél 5-től 7-ig: A Szigligeti színházban a Szent László gimnázium rendezésében ifjúsági nap.

Este fél 9 órakor: A Szigligeti színházban székesfehérvári hangverseny.

Este: Nagyvárad—Székesfehérvár városközi vívóverseny.

Május 7.

Délután 5 órakor: Diszközgyűlés a városháza közgyűlési termében. Fargy-sorozat: 1. Határozati javaslat Szent László lovasszobrának felállítására; 2. A Kormányzó Ur bevonulásának megörökítésére festett kép leleplezése. 3. Szendy Károly átadja Budapest Székesfőváros disztribúcióját.

Este 8 órakor: A Szigligeti színházban ünnepi disztribúció. Előadásra kerül: Bizánc. Este: Ökolívó mérkőzés.

Május 8.

Délután 4 órakor: Az Erzsébet-liget sportpályán ifjúsági sportverseny.

Délután 5 órakor: A városháza közgyűlési termében a Városok Szövetségének diszközgyűlése a miniszter jelenlétében.

Juhász Gyula-est

március 22-én este 9 órakor a Református Kulturház an Outka Akos, Etsy Emma, Hont Erzsébet Tabéry Géza és Diószilágyi Ibolya fellépésével.

Jegyek: 4 P, 3 P, 1 P-ös árban a „Nagyvárad” kiadóhivatalában és a „Nagyvárad Takarékpénztárban” (Hitler-utca sarok) Mártonffy Zoltán pénztárnoknál.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

BÉCSI HITLER-IFJUSÁG VENDEG.
 Szegedről jelentik (MTI): A magyar-
 német kulturális kapcsolatok kimélyítésére
 a Hitler-ifjúság bécsi rádió előadócso-
 portja esztendőnkön Szegedre érkezett,
 ahol a magyar levettéssel karöltve ün-
 nepi hangverseny keretében mutatkozott
 be a magyar közönségnek. A csoport-
 nak 43 tagja van. 22 leány és 21 fiú.

**Beiktatták a főváros új polgármes-
 terét.** Budapestről jelentik: (MOT) A
 főváros törvényhatósága pénteki köz-
 gyűlésén iktalta be Homonay Tivadart
 új főpolgármesterként.

**ANGLIÁBAN MÁR NEM GYÁRTA-
 NAK KONYHAEDÉNYEKET.** Stock-
 holmból jelentik (MTI): A Stefani iro-
 da jelenti: A brit kormány a nyersanyag
 kímélése céljából megtiltotta a konyha-
 edények gyártását.

**Gusztáv svéd király egészségi állapo-
 ta javul.** Stockholmból jelentik: (MTI)
 A Német Távirati Iroda jelenti: Mint
 a svéd sajtó jelenti Gusztáv király ál-
 lapota szabályosan javul. Az orvosi je-
 lentés szerint az egészségi állapotban
 nincs semmi új jelenteni való.

**BETÖRŐBANDÁT FOGTAK EL
 CSIKSZEREDÁN.** Sepsiszentgyörgyről
 jelentik (MTI): Csikszeredán elfogtak
 egy jól megszervezett betörő bandát,
 amely végig fosztotta Erdélyt. A banda
 vezére Réja Imre erőteljesített fiatalle-
 ber, akit még nem sikerült elfogni.

**Elítélik, mert kiszakított egy lapot
 a vásárlási könyvből.** A Magyar Tudó-
 sító jelenti: A kolozsvári rendőrbíró-
 ság most tárgyalta Nadler Jenő kolozs-
 vári lakos ügyét, akiről megállapították,
 hogy a vásárlási könyvből ki-
 tépte azt a lapot, amelyre a cipőutal-
 ványok kiadását feljegyezték. A rend-
 őrbíró Nadlert ezért 20 napi elzárásra
 átváltoztatható 200 pengő pénzbünté-
 tésre ítélte.

**MEGHALT ERDÉLY LEGÖREGEBB
 ASSZONYA.** Sepsiszentgyörgyből je-
 lentik (MTI): Szászrégenben meghalt 104
 éves korában özvegy Kudri Imréné. Er-
 dély legöregebb asszonya, aki annakide-
 jén Petőfi-től hallotta elszavalni a Nem-
 zeti Dalt.

**Korlátozzák a benzinfogyasztást az
 Egyesült Államokban.** Amszterdamból
 jelentik: (MTI) A Német Távirati
 Iroda jelenti: Az Egyesült Államok-
 nak kőolajjal való ellátása ügyeinek
 intézője — az angol hírszolgálat was-
 hingtoni jelentése szerint — közölte,
 hogy az Egyesült Államok keleti és
 északnyugati részében már a közeli
 hetekben erősen korlátozni fogják a
 benzinfogyasztást és benzinjegyeket
 fognak kiadni.

**HIRTELEN ÖSSZEESETT ÉS MEG-
 HALT EGY ÖREG KOLDUS.** Nagyvá-
 rad. Saját tud. Veres József 72 éves me-
 zőszabolcsi koldus a közeli Szóvárhegy
 községben kéregetett, amikor hirtelen
 rosszulletett, összeesett és meghalt. A
 megejtett orvosi vizsgálat szerint vege-
 gyengülés okozta az elaggott koldus hir-
 telen halálát. A nagyváradai ügyészség,
 minthogy büntény nem látezik fennfo-
 rogni, a temetési engedélyt már kis is
 adta.

Halálozás. A Biharmegyei Takaré-
 kpénztár igazgatósága és tisztviselői ka-
 ra mély megilletődéssel tudatja Krob-
 Vilmos urnak, az intézet érdemes cég-
 vezetőjének korai elhunytát. A kiváló
 főtitkviselő és szeretetreméltó kartárs
 emlékét kegyelettel őrizzük meg.

**ISMERETLEN HALOTT AZ INÁNDI
 UTON.** Nagyvárad. Saját tud. Cséffáról
 távbeszélőn jelentette ma a nagyváradai
 ügyészségnek az ottani esendőőrök, hogy
 a körszékükbe eső Inánd községben az
 uttesten egy cizméletlen embert talál-
 tak. Orvoshoz vitték, időközben azon-
 ban meghalt. Személyazonosságát csak
 egy nála talált kérvény sejteti, melyben
 Petruskán Mihály név szerepel. A csend-
 őrség bevezette a nyomozást az ismeret-
 len halott személyazonosságának kiderít-
 tésére.

**Új kerékpárok JAKAB műszerésznél
 és javítások olcsón** JAKAB Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

**JÓL SIKERÜLT A NAGYVÁRADI
 LEÁNYISKOLÁK KISOK TORNAVER-
 SENYE.** Szerdán a KISOK rendezésé-
 ben a nagyváradai leányiskolák részve-
 tével tornaverseny volt, amelyen hét is-
 kolá 17 csapattal vett részt. Az első
 korosztályban első lett a Szilágyi Erzsé-
 bet leánygimnázium csapata, második az
 Orsolya-zárda A) csapata és harmadik
 az Orsolya-zárda B) csapata. A máso-
 dik korosztályban első a Szilágyi Erzsé-
 bet leánygimnázium csapata, második az
 Orsolya-zárda csapata, harmadik az Ál-
 lami Polgári Leányiskola csapata. Já-
 tékban az első korosztályban az Orsolya-
 zárda, második korosztályban az Imma-
 culata-zárda csapata lett a győztes.

**Felhívás a vöröskeresztes ápolónők-
 höz.** Nagyvárad thj. város polgárme-
 sere 2067—1942. szám alatt a következő
 felhívást adta ki: Felhívom Nagyvá-
 rad thj. város területén lakó vöröske-
 resztes ápolónői tanfolyamot végzett
 és képesítést nyert nőket, hogy meg-
 szerzett szakképzettségüket „Sz” jelű
 bejelentőlapon a Népmozgalmi Nyil-
 vántartó hivatalnál (grof Teleki Pál-
 u. 2.) 48 órán belül a törvényes kö-
 vetkezmények terhe mellett jelentsek
 be. Az „Sz” jelű bejelentőlapok, mely-
 a megszerzett szakképzettségek beje-
 lentésére szolgál, a dohányárudákban
 beszerezhetők. Nagyvárad, 1942. márc.
 19-én. Dr Gyapay, h. polgármester.

**Férfiruhákat használ-
 takat, legjobban áron** MOLNÁR használtruha üzletében Bómer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhoz jövök.

**2300 PENGŐT ÉS 1500 CIGARET-
 TÁT GYŰJTÖTT A KOLOZSVÁRI
 MUNKAKÖZPONT A HONVÉDEK-
 NEK.** Kolozsvárról jelentik (MTI): A
 esztendőnkön megtartott füsttelen napon
 a kolozsvári munkaközpont tagjai 2300
 pengőt és 1500 cigarettát gyűjtöttek
 össze. A pénzen 100.000 cigarettát fog-
 nak vásárolni.

**A Biharmegyei Orvos-Gyógyszerész
 és Természettudományi Egylet** folyo-
 hó 21-ikén, szombaton — határozatkép-
 telenség esetén folyó hó 31-ikén ked-
 den — délután 6 órakor a dr Keeska-
 méti Lipót gimnázium (Iványi Ödön-
 u. 2.) rajztermében évszázadi közgyűlést
 tart, amelyre ezuttal hívom meg tel-
 jes számban a Tagtárs urakat.

Az NSE közgyűlése. A Nagyvárad
 Sport Egylet közgyűlését március hó
 29-én délelőtti 11 órakor a Katolikus
 Körhöz lévő helyiségében tartja meg,
 tehát nem a város házában, amint azt
 átvésesen jelentették.

**ÁPRILIS 26-IG FELFÜGGESZTHE-
 TŐ A VASÁRNAPI MUNKASZÜNET.**
 Budapestről jelentik (MTI): A tavaszi
 munkálatok elvégzése érdekében a va-
 sárnap munkaszünetet húsvét vasárnap-
 ja kivételével április 26-ig a törvény-
 hatóságok a járáások, illetve községek te-
 rületein a szükséghez képest felfüggeszt-
 hetik.

**Háromhónapos próbának
 vetik alá a fatalpu,
 disznóbőr bakancsokat**

A Magyar Tudósító jelenti: A közel-
 látási minisztérium hatvan pár disznó-
 bőrfelsőrészből készült fatalpu bakkan-
 csot gyári áron bocsátott a kaposvári
 gazdaságmara rendelkezésére, hogy azt
 háromhónapos használati próbának ve-
 sék alá. A bakancsok viselője három
 hónap elteltével tartozik a kamarának
 bejelenteni, hogy bakancsa milyen ál-
 lapotban van. A felsőbőrön kívül figye-
 lemre kell lenni arra is, hogy a talp
 rendszeres használat mellett nem nedvese-
 dik-e át.

Korona Filmszínházban
 Nóti Károly nagysikerű vigjátéka
Köszönöm hogy elgázolt
 Turay, Jávor, Erdélyi M., Páger, Kabos, Salamon, a Pethes.

**Megszavaztatták az iparosokat a
 fényképes igazolványok ügyében.** A
 Magyar Tudósító jelenti: Az IPOK az
 érdekeltek kívánságai nyomán már ré-
 gebben mozgalmat indított annak ér-
 dekében, hogy az iparosokat fényké-
 pes igazolvánnyal lássák el, amivel a
 kontárok elleni küzdelmet igyekeztek
 megerősíteni. Annakidején az iparügyi
 miniszterrel rendelt kiadását is kér-
 ték az ügyben. Az iparügyi miniszter
 a rendelet kiadása előtt leiratban ér-
 deklődött, vajjon az iparosság a mai
 körülmények között is kívánja-e az
 arcképes igazolvánnyal való kötelező
 ellátás elrendelését, vállalják-e az ez-
 zel kapcsolatban reájuk háramló köl-
 nyelmetlenséget és költséget és az
 ipartestületek is vállalják-e a felme-
 rülő adminisztrációs többletmunkát.
 Az IPOK most ebben a kérdésben meg-
 szavaztatta az iparosság öszességét
 és ilyen irányban már felhívást is in-
 tézett az ipartestületekhez.

**Milyen foglalkozási ágakban
 keresnek és találnak
 elhelyezkedést a váradi
 munkanélküliek**

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad
 Állami Munkaközvetítő Hivatal márci-
 us hó 18-án kelt kimutatása szerint
 az elmúlt héten elhelyezett 81 egyént.
 Foglalkozást kaphat: 11 állandó ház-
 tartási alkalmazott, 3 mindenek szolga,
 3 bejáró-takarítónő, 6 cipész, 15 nap-
 számos, 2 gépkezelő, 1 kádár, 1 masa-
 mód (férfi vagy nő), 1 kereskedő segéd
 (bőrszakmában), 2 kalapostanonc. Ösz-
 sesen: 45 egyén.

Foglalkozást keres: 149 ipari szak-
 munkás, 21 mindenek szolgál, 24 gyári
 betanított és egyéb segédmunkás, 36
 napszámos, 4 üzleti alkalmazott, 3 ma-
 gántisztviselő (nő), 43 állandó háztar-
 tási alkalmazott, 11 bejáró-takarítónő,
 3 betegápolónő, 4 gyermeknevelőnő, 1
 szoptatós dajka. Összesen: 299 egyén.

A foglalkozást kereső munkanélkü-
 liek a következőképpen oszlanak meg:
 ács 3, asztalos 9, bádogos 1, borbély 6,
 cipész 16, cipőfelsőrészkesztőnő 4, cuk-
 rász 1, gépész 14, gépkezelő 1, gépkö-
 csivezető 5, gyári segédmunkás 10,
 munkásnő 14, mészáros 5, kocsifényező
 1, kereskedősegéd 4, nő 1, kovács 6, kő-
 faragó 18, kövező 14, lakatos 3, mázsá-
 ló 9, molnár 1, műszerész 36, nyomdász
 1, bronzműves 1, férfiszabó 7, takács 1,
 szűcs 1, timár 1, vasasztergályos 11,
 vasöntő 1, villanyszerelő 4, ápolónő 3,
 bejárónő 10, mindenek 34, szakácsnő 7,
 nevelőnő 4, dajka 1, kifizető és szol-
 ga 21.

Tanoncot (leányt) keresnek 2, foglal-
 kozást keres 1 fiú. — Elhelyezkedést
 nyerhet lapunk tegnapi számában kö-
 zölt 10 bádogos.

**Csökkentik a zsir, kenyér
 és hús fejadagot Német-
 országban**

Berlinből jelentik: (NTI.) Német-
 országban április hatodikától kezdve
 a kenyér, zsir és hús fejadagokat csök-
 kentik. A csökkentés elsősorban a
 rendes fogyasztókat érinti, míg a ne-
 hézmunkásokra tekintettel lesznek. A
 birodalmi kormány a fejadagok rész-
 ben való csökkentésére azért hatá-
 rozta el magát, mert az utóbbi két év
 időjárása miatt a búzatermés gye-
 ngebb volt, a szükséglet viszont emel-
 kedett és Németországnak élelmiszer
 szállítással kellett kiségeteni a finn
 népet is. A gyerekek fejadagjait rész-
 ben felemelik, részben változatlanok
 maradnak. (MTI.)

Zakar András
Tihamér püspök élete
 ahogyan kortársai látták
 Ara füzve 4, kötve 5 Pengő.
 Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
 kiadása.
 Kapható könyvosztályunknál.

Nemzeti önállósítási alapból!
MEGNYILT Nagyvárad legszebb
DROGÉRIÁJA
 Rákóczi-út 7 szám alatt.
Sándor István

